

2011-05-26

Beslut

Nedre Lagnö naturreservat

Förslag till bildande av Nedre Lagnö naturreservat i Söderköpings kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Söderköpings kommuns beslut

Söderköpings kommun förklarar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken delar av fastigheten Lagnö 1:2 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Nedre Lagnö.

Beslutsdatum: 2011-06-08.

Syftet med reservatet

Syftet med Nedre Lagnö naturreservat är bevara och vårda den variation av värdefulla naturmiljöer som finns i området, främst de välutbildade strandängarna, de äldre ädellövskogarna med grova, hamlade lindar samt den äldre barrskogen. Strandängarna ska fortsätta att hävdas genom bete. Även de äldre ädellövskogarna ska betas och här ska också hamlingsbruket fortsätta. Den gamla barrskogen ska ha ett stort inslag av gamla träd, främst tall, men även gran och lövträd. Karaktäristiska arter för dessa naturtyper i allmänhet och hotade, sällsynta eller hänsynskrävande arter i synnerhet, ska bevaras. Ett övergripande mål är att området även ska kunna utnyttjas av friluftslivet.

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk och att hävd genom bete får fortsätta. För att nå syftet för friluftslivet kan t.ex. parkeringsplatser, information och vandringsleder bli aktuella.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. uppföra ny byggnad, annan anläggning, mast eller vindkraftverk;
3. anlägga campingplats eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster;
4. framföra motordrivet fordon förutom på befintlig väg eller åkermark. Undantag gäller också för älgragare vid uttransport av fäلت vilt;
5. att uppföra luft- eller markledning;
6. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med naturvårdsåtgärder;
7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. tillföra växtnäringssämnen, jordförbättringsmedel, kalk eller andra mineralämnen med undantag av åkermark;
9. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar kommunen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet
2. skötsel i form av bete, röjning, jordbruk och husrenovering samt dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan
3. iordningställande av anordningar för friluftslivet såsom informationsskyltar, spångade vandringsleder och utsiktsplattform för fågelskådning och som anges i fastställd skötselplan

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver kommunen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. tälta eller förtöja båt längre tid än två dygn i följd på samma plats;
2. medföra okopplat sällskapsdjur;
3. ta grenar eller annan ved, bryta kvistar, fälla, eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
4. plocka eller gräva upp hela eller delar av växter, mossor, lavar eller svampar med undantag för bär och matsvamp;
5. gräva upp växter eller samla mossor, lavar eller vedsvampar;

6. samla in ryggradslösa djur undantaget enstaka exemplar för artbestämning och dokumentation;
7. störa djurlivet genom att t.ex. störa fågellivet på strandängarna, eller samla ryggradslösa djur med fällor;
8. göra upp eld annat än på plats som kommunen har markerat med skylt;

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder av befintliga anläggningar, efter samråd med kommunen, enligt servitut och avtal så som;

- Ledningsrätt: 0580-97/12.1
- Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att samla ryggradslösa djur genom håvning och i samband med det ta enstaka individer för artbestämning.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer kommunen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Söderköpings kommun.

Skäl för beslutet

I Nedre Lagnö finns en av S:t Annas bäst välutvecklade strandängar men en lång rad häckande fågelarter. Strandängen är också en viktig rastplats för flyttfåglar. I anslutning till strandängen finns också vidsträckt fuktiga naturbetesmarker med en värdefull flora, samt ett mindre område med torrängsflora. I det sistnämnda området finns en dokumenterat värdefull fjärilsfauna och det finns skäl att anta att insektsfaunan även i övrigt är värdefull.

I Nedre Lagnö finns också ädellövskogsområden med en rik lundflora. Mängden grova, hamlade lindar är stort och den lägre faunan är med stor sannolikhet mycket värdefull. Även när det gäller fåglar, mossor, lavar och svampar finns skäl att anta att det förekommer sällsynta eller rödlistade arter.

I området finns också äldre barrskog med inslag av gamla tallar. Även här finns förutsättningar för en värdefull kryptogamflora och insekts- och fågelfauna.

För att de värdefulla och sällsynta arter och naturmiljöer som finns i området ska kunna leva kvar behöver området skyddas långsiktigt. Området ligger inom utpekad riksintresse för både naturvård och friluftsliv.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Kommunen har i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Nedre Lagnö naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Kommunen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Nedre Lagnö naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Kommunen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Kommunen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av Nedre Lagnö naturreservat är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen Ett rikt växt- och djurliv och Levande skogar samt Levande kust och skärgård om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De höga naturvärdena inom Nedre Lagnö naturreservat dokumenterades i samband med Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheten år 1996. Då besöktes ädellövmiljöerna på Uggeludden som då beskrevs som löväng bestående av 70 % ek och 30 % lind.

År 2002 besöktes barrskogsmiljöerna på Tväsäck. Vid besöket dokumenterades stor rikedom på död granved, både stubbar och lågor.

Skogsområdena i den norra delen av fastigheten inventerades av Länsstyrelsen år 2007. Vid inventeringen hittades intressanta arter och skogsmiljöer och skogen klassades som värdekärna d.v.s. område med högt biologiskt värde.

Strandängarna vid Nedre Lagnö samt torrängen i anslutning till dessa beskrivs av Länsstyrelsen (1983) och båda områdena har mycket höga naturvärden. Strandängsfloran beskrivs som rik och typisk med arter som salttåg, smultronklöver, strandkrypa, krypven, havssälting, kustarun, gulkämpar och dvärgarun. På torrbacken nämns backklöver som den mest anmärkningsvärda arten, tillsammans med darrgräs, gråfibbla, prästkrage, brudbröd, ängsnejlika, jungfrulin, gulmåra, backsmultron, harklöver, tjärblomster, solvända samt adam och eva. Även insektsfaunan är rik vilket har dokumenterats på Artportalen. Arter som kan nämnas är hedpärlemorfjäril, allmän bastardsvärmare och allmän metallvingesvärmare.

Reservatsbildning

Reservatet har bildats inom fastigheten Lagnö 1:2, vilken övertogs av Söderköpings kommun 2010 från Allmänna arvsfonden genom avstående från fondens sida.

Remissyttranden

Kommunen har remitterat förslag till beslut inklusive skötselplan till Sankt Anna hembygdsförening, föreningen Gula Huset, föreningen Navet i havet, Naturskyddsföreningen i Söderköping samt till nuvarande arrendator på fastigheten, Bengt Wastesson.

Av dessa har Sankt Anna hembygdsförening och nuvarande arrendator, Bengt Wastesson lämnat synpunkter.

Sankt Anna hembygdsförening påpekade att reservatsbildningen inte omfattar vattenmiljöer och att reservatets skötselregler bör tillåta djurbete, hamling och fagning. Vattenmiljöerna har aldrig varit aktuella inom reservatet. Inga inskränkningar för djurbete, hamling eller fagning kommer att ske.

Arrendatorn Bengt Wastesson uttryckte oro för inskränkningar i betesdriften. Reservatets bestämmelser och skötselplanen beskriver dock naturvärden kopplade till bete och några inskränkningar som drabbar Bengt Wastesson negativt kommer inte att ske, med undantag för att fler människor kommer att röra sig i och i anslutning till betesmarkerna.

Under november - december 2010 har underhandskontakter skett med Länsstyrelsens naturvårdsenhet.

Övrigt

Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan kräva tillstånd.

Strandskydd

Vissa delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan

Kopia till

Naturvårdsverket, Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Stockholm
Skogsstyrelsen, Västervik
Länsstyrelsen Östergötlands län
Lantmäterimyndigheten, Linköping
Länets författningssamling
Söderköpings naturskyddsförening

